

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В. СТЕФАНИКА

Відділ бібліотекознавства

**АНОТОВАНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК ЛІТЕРАТУРИ
З ПРОБЛЕМ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА,
БІБЛІОГРАФІЗНАВСТВА ТА
КНИГОЗНАВСТВА**

Випуск 1. 2009 р.

Львів-2009

Анотований бібліографічний покажчик літератури за 2009 рік з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства містить анотовані аналітичні описи матеріалів з фахових періодичних видань: „Библиотека”, „Библиотековедение”, „Библиотечное дѣло”, „Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія”, „Бібліотечний вісник”, „Бібліотечний Форум України”, „Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии”, „Вісник Книжкової палати”, „Науково-технічна інформація”, „Научные и технические библиотеки” та наукового збірника „Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського”, які надійшли до відділу бібліотекознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника у 2008-2009 рр.

Матеріали розміщені за розділами УДК. В кінці випуску подається алфавітний покажчик авторів.

Розрахований на наукових працівників у галузі бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства співробітників бібліотеки, а також викладачів і студентів спеціальних навчальних закладів.

Укладач **В. О. Мудроха**

Відповідальний редактор **С. А. Арсірій**

Редактор **М. Р. Кульчицький**

Зміст

Інформація	5–9
Друк загалом. Книгознавство	9
Історія книги	10
Науково–дослідна робота в галузі	
Бібліотекознавства.....	10
Веб–сайт бібліотек. База даних бібліотек	10–11
Методична робота. Методичне адміністрування	11
Бібліотечні кадри. Підвищення кваліфікації	11–14
Бібліотечна стандартизація.	
Бібліотечна термінологія	15–16
Функції бібліотек. Призначення.	
Суспільна корисність	16–17
Історія бібліотечної справи. Персоналії	17
Розширення сфери діяльності бібліотек.	
Об’єднання та співробітництво	17–18
Бібліотеки країн СНД	19
Публічні масові бібліотеки (державні	
публічні бібліотеки, обласні бібліотеки,	
державні масові бібліотеки)	19–20
Публічні бібліотеки, які підтримуються	
місцевими органами влади	20
Бібліотеки АН	20
Бібліотеки середніх спеціальних і вищих	
навчальних закладів	21
Галузеві і спеціальні бібліотеки	21–22
Бібліотеки зарубіжжя	22

Цифрові, віртуальні, електронні бібліотеки.....	23–24
Взаємини з читачами. Обслуговування	24–25
Довідково–бібліографічна робота та інформаційне обслуговування. Інформаційний сервіс (віртуальна довідка)	25–27
Красназнавча робота бібліотек	27
Каталогізація. Техніка каталогізації	27–28
Електронні каталоги	28–29
Класифікація та індексація. ПІМ	29
Організація, збереження та захист бібліотечних фондів	29–30
Бібліотечний маркетинг	30
Управління в бібліотеках (менеджмент)	30–31
Організація фондів спеціальних матеріалів та робота з ними (рукописи, рідкісні книги і т.д.)	31–32
Організація фондів електронних матеріалів: електронна книга, електронний журнал, цифрові носії, електронні ресурси	33
Бібліотечні приміщення та обладнання	33
Бібліографія. Теорія	34
Бібліографія. Практичний аспект	34
Алфавітний покажчик	35–36

Інформація

1. Ворошилов О. Інформаційно–аналітичні підрозділи бібліотек в умовах розвитку електронного середовища / Олег Ворошилов // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 16–23.

Висвітлюються напрями розвитку інформаційного сервісу в структурі суспільного поділу праці. Також аналізуються завдання інформаційно–аналітичної діяльності та процеси створення основ системи інформаційно–аналітичної діяльності в Україні.

2. Воскобойнікова–Гузєва О. Наукова бібліотека ХХІ століття в європейському соціокультурному вимірі / Олена Воскобойнікова–Гузєва // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 6. — С. 33–40.

Стаття засвідчує, що соціокультурний, інформаційний простір сучасної європейської бібліотеки у ХХІ столітті є максимально орієнтованим на архітектурне, естетичне і функціональне оновлення та урізноманітнення технологій обслуговування, комбінованого за видами ресурсу, а також на швидкість та зручність отримання інформації.

3. Голодрига Є. Роль бібліотечних установ у державній політиці безпеки національного інформаційного простору в умовах глобалізації / Євген Голодрига // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 36–42.

Досліджується проблема безпеки інформаційного середовища України в умовах розвитку глобальних інформаційних процесів; аналізується низка

зовнішніх та внутрішніх загроз, що можуть негативно вплинути на безпеку інформаційного простору держави.

4. Горовий В. Оновлення бібліотек як фактор підвищення ефективності інформаційних ресурсів / Валерій Горовий // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 5–15.

Розглядаються особливості інформаційного стану суспільного розвитку та основні критерії оптимізації бібліотечної діяльності в сучасних умовах.

5. Гранчак Т. Роль інформаційно–аналітичних структур наукових бібліотек України в сучасному демократичному процесі / Тетяна Гранчак // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 24–35.

Автор розглядає роль бібліотек у забезпеченні інформаційної основи, необхідної для розвитку демократичного процесу в Україні.

6. Іванова Н. Особливості діяльності бібліотечних установ у правовій сфері в умовах розвитку електронних інформаційних технологій / Наталія Іванова // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 43–47.

У публікації висвітлюється розвиток системи розповсюдження правової інформації та роль бібліотечних закладів у вирішенні проблеми вдосконалення ефективності її використання. Автор наголошує на необхідності створення центрів правової інформації в наукових бібліотеках. У статті порушуються питання, пов'язані з формуванням су-

часної концепції електронного розповсюдження правової інформації.

7. Кумицький С. Електронні технології та використання потенціалу наукової бібліотеки для задоволення інформаційних потреб суб'єктів економіки / Сергій Кумицький // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 48–59.

Автором проаналізовано можливості, які надає впровадження електронних технологій у сфері інформаційної діяльності для задоволення інформаційних потреб суб'єктів економіки. Означені можливості використання електронних технологій для підготовки різних видів інформаційних продуктів, включаючи аналітичні матеріали, розглядаються у теоретичному й практичному плані за стадіями технологічного циклу створення таких продуктів.

8. Міжнародна наукова конференція «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів» // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 6. — С. 3–28.

7–8 жовтня 2008 р. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського спільно з Асоціацією бібліотек України, Інформаційно-бібліотечною Радою НАН України і Радою директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук — членів Міжнародної асоціації академій наук провела Міжнародну наукову конференцію «Проблеми гармонізації традиційних і новітніх бібліотечно-інформаційних ресурсів».

9. Порхун О. Пошукові системи та засоби обробки інформації в підготовці інформаційно–аналітичних продуктів наукових бібліотек / Олена Порхун // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 176–188.

На основі аналізу існуючих пошукових систем Інтернету та засобів для автоматичної обробки масивів електронних документів наукових бібліотек розглядаються основні компоненти, які використовуються при розробці пошукових систем — пошукові агенти і засоби пошуку та структуризації інформації (пошукові механізми).

10. Товт І. Перспективи насичення інформаційного ринку в Україні у контексті науково–технічного прогресу і розвитку ринкових відносин / Ірина Товт // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 12. — С. 24–26.

Комплексно висвітлюються сучасні проблеми і можливості розвитку та удосконалення існуючих і створення якісно нових інформаційних закладів на території України. Досліджено шляхи покращення інформаційного забезпечення суспільства.

11. Чи можуть співіснувати системи менеджменту цифрових прав і свобода інформації? // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 8–9.

Подуються думки різних фахівців щодо ролі системи менеджменту цифрових прав у бібліотечній сфері.

12. Чуприна Л. Тенденції розвитку українського інтернет – середовища як джерела оперативної наукової інформації / Леонід Чуприна // Наукові праці Національної

бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 113–126.

Досліджуються основні тенденції розвитку українського інтернет–середовища як джерела оперативної наукової інформації.

Друк загалом. Книгознавство

13. Паливода Ю. Сутність і способи діяльності редактора щодо формування видавничого портфеля / Юлія Паливода // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 1. — С. 13–16.

У статті йдеться про значення у редакційно–видавничій діяльності редактора видавничого портфеля та розтлумачуються його різновиди. Автор окреслює суть і способи роботи редактора з формування видавничого портфеля.

14. Сенченко М. Державній науковій установі «Книжкова палата України імені Івана Федорова» — 90 років / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 1.— С. 3–7.

15. Тимошенко І. Українське книгознавство у 60–70–х роках ХХ ст. / Ірина Тимошенко // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 17–23.

Автором висвітлено особливості формування вітчизняного книгознавства у 60–70–х роках ХХ ст. та охарактеризовано основні напрями розвитку науки про книгу в означений період, зокрема: теоретичний, історичний, освітній, видавничо–поліграфічний та бібліографічний.

Історія книги

16. Андрійчук М. Видавнича діяльність Громад (70–80 роки ХІХ століття) / Микола Андрійчук // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 10. — С. 34–37.

Розкривається видавнича діяльність київської Громади у межах Російської імперії та за кордоном.

Науково–дослідна робота в галузі бібліотекознавства

17. Бездрабко В. В. Поль Отле і наука про документ / В. В. Бездрабко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 2. — С. 14–24.

Автором розкрито сутність поняття «документація» в розумінні П. Отле, проаналізовано її значення для еволюції науки про документ та висвітлено окремі наукові проекти вченого.

18. Кургина Н. Н. Библиотека как система: обзор научных подходов / Н. Н. Кургина // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 2. — С. 14–18.

Автор висвітлює теоретичні засади в галузі системних досліджень з питань бібліотекознавства.

Веб–сайт бібліотек. База даних бібліотек

19. Вітушко Н. Сучасні бібліотеки в умовах розвитку електронних інформаційних технологій / Наталія

Вітушко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 141–151.

У публікації розглядається місце бібліотечних інформаційних ресурсів у світовій інформаційній мережі Інтернет, роль бібліотечних закладів у вирішенні проблеми введення національного інформаційного ресурсу у світовий інформаційний простір. Автор порушує проблеми створення для цього відповідних інструментів — бібліотечних веб-сайтів.

Методична робота. Методичне адміністрування

20. Стрелкова И. Б. Нормативно–регламентирующая документация как средство формирования кадровых ресурсов / И. Б. Стрелкова // Научные и технические библиотеки. — 2008. — № 12. — С. 38–43.

Автор пропонує засоби покращення якості формування кадрових ресурсів бібліотек, одним з яких є застосування в роботі нормативно–регламентувальних документів.

Бібліотечні кадри. Підвищення кваліфікації

21. Гришина С. М. Психосоматические проблемы библиотечной профессии / С. М. Гришина // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 3. — С. 12–18.

Автор порушує проблеми, пов'язані з впливом кадрової кризи на роботу бібліотечних працівників.

22. Дударева Е. Б. Об определении понятия «пере- подготовка библиотечных кадров» / Е. Б. Дударева // Библиотечноеведение. — 2008.—№4.—С.124–126.

Автор розглядає поняття «перепідготовка бібліотечних кадрів» в історичному, термінологічному та сучасному контекстах.

23. Еременко Т. В. Метод кейс–стади и его применение в библиотечно–информационном образовании / Т. В. Еременко // Библиотечноеведение. — 2009. — № 1. — С. 124–127.

Розкриваються особливості інноваційного методу активного навчання через вивчення ситуації — кейс–стаді.

24. Коваленко І. Правова культура студентів бібліотечно–інформаційного профілю як критерій модернізації фахової освіти / Ірина Коваленко // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 11. — С. 21–23.

Аналізуються результати діагностики стану правової культури студентів бібліотечно–інформаційного профілю, пропонуються засоби вдосконалення формування її складових.

25. Кузнецова Т. Я. Библиотечные кадры сегодня и завтра: пути решения проблемы кадров, которые «решают все» / Т. Я. Кузнецова // Научные и технические библиотеки. — 2009. —№3. — С. 7–12.

Автор визначає стратегічні завдання кадрової політики бібліотек та пропонує шляхи їх вирішення.

26. Макєєва І. Методологічні підходи до організації внутрішньобібліотечної системи підвищення кваліфікації

кадрів бібліотек ВНЗ / Ірина Макеєва // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 29–33.

Розглядаються основні педагогічні, соціальні та науково-технічні проблеми навчання працівників бібліотеки вищого навчального закладу.

27. Макеєва І. Мотивація навчання як соціально-психологічний чинник підвищення кваліфікації співробітників бібліотек вищої школи / Ірина Макеєва // Вісник Книжкової палати. — 2008. — №12. — С. 19–21.

Визначаються мотиви підвищення кваліфікації співробітників бібліотек вищої школи, аналізується особливості навчання майбутніх бібліотекарів.

28. Маркова В. Н. Стратегическая модель оптимизации деятельности библиотеки / В. Н. Маркова // Библиотекведение. — 2008. — № 5. — С. 17–22.

Автор статті пропонує стратегічну модель оптимізації діяльності сучасної бібліотеки, а також систему підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

29. Матвеев М. Ю. Психологические проблемы совершенствования имиджа библиотек / М. Ю. Матвеев // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 1. — С. 103–109.

Розглядається залежність іміджу бібліотеки та її працівників від ставлення бібліотекарів до своєї професії.

30. Пішванова В. Мультимедійні ресурси бібліотеки у вивченні майбутніми спеціалістами іноземних мов / Валерія Пішванова // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 10. — С. 15–17.

Розкриваються особливості використання мультимедійних ресурсів бібліотек для вивчення іноземної мови майбутніми спеціалістами заочних факультетів немовних вищих навчальних закладів.

31. Філіпова Л. Професійні компетенції фахівців з документальних комунікацій: освітній аспект / Людмила Філіпова // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 1. — С. 25–28.

Розглядається зміст та значення професійної компетенції фахівців спеціальності (напрямку) «Документознавство та інформаційна діяльність». Визначаються та обґрунтовуються пріоритетні спеціалізовано–професійні компетенції.

32. Філіпова Л. Я. Інтерактивні комунікації в структурі дистанційного навчання / Філіпова Л. Я., Олійник О. В. // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 4. — С. 59–63.

Розглядаються складові дистанційного навчання, обґрунтовується важливість розвитку комунікаційного середовища в контексті освітньо–мережевого простору, характеризуються змістовні та формальні прояви інтерактивних комунікацій через Інтернет, зокрема, основні типи взаємодій учасників дистанційного навчання, інформаційно–комунікаційні та педагогічні комунікації, їх особливі ознаки.

Бібліотечна стандартизація. Бібліотечна термінологія

33. Бахтурина Т. А. Библиографическая ссылка: достижения и проблемы / Т. А. Бахтурина // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 2. — С. 47–54.

Стаття висвітлює основні засади національного стандарту Російської Федерації «ГОСТ Р 7.05–2008 Библиографическая ссылка. Общие требования и правила составления», який почав діяти з 01.01 2009 р.

34. Езова С. А. Библиотечное общение: логический анализ понятия / С. А. Езова // Библиотековедение. — 2008. — № 6. — С. 26–29.

Стаття присвячена аналізу термінологічного поняття «бібліотечне спілкування». Поняття «бібліотечне спілкування» виникло під час проведення теоретичного та емпіричного досліджень на початку ХХІ століття.

35. Левин Г. Л. Библиографические ресурсы: проблемы терминологии и систематизации / Г. Л. Левин // Библиотековедение. — 2008. — № 5. — С. 34–39.

Автор аналізує використання термінологічного поняття «бібліографічні ресурси». Розглядається проблема систематизації бібліографічних ресурсів та роль традиційних бібліографічних жанрів в електронному середовищі.

36. Остапчук Ю. Поняття «довідково–бібліографічний абонент» та його місце в бібліотеці як системі / Юлія Остапчук // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 10. — С. 12–15.

Аналізуються погляди бібліотекознавців і бібліографознавців на поняття «довідково-бібліографічний абонент» та його місце у структурі бібліотеки.

37. Стрішенець Н. Відбір при комплектуванні: мистецтво чи наука? / Надія Стрішенець // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 1. — С. 7–15.

Розглядається еволюція поняття «відбір» як складова підсистеми «комплектування» американської бібліотечно-інформаційної термінології.

38. Стрішенець Н. Поняття «комплектування» в американській бібліотечній термінології / Надія Стрішенець // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 2. — С. 23–26.

Докладно розглядається термін acquisition (s), його місце в термінологічній підсистемі «комплектування» та зв'язок з відповідним поняттям.

Функції бібліотек. Призначення. Суспільна корисність

39. Бейліс Л. І. Бібліотека як соціально-комунікативний центр наукової інформації / Л. І. Бейліс // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 4. — С. 64–69.

Стаття є предметно спрямованим оглядом різних за тематикою і часом написання джерел. Мета статті — подати цілісний погляд на проблему забезпечення наукової діяльності в умовах бібліотек.

40. Паус И. Трансформация системы «читатель — библиотека» в информационную эпоху / Ирина Паус // *Бібліотечний вісник*. — 2008. — № 6. — С. 37–40.

Особливу увагу автор приділяє змінам, що відбулися в традиційній бібліотечній мережі та в структурі бібліотечних користувачів в умовах формування інформаційного суспільства.

Історія бібліотечної справи. Персоналії

41. Борейко Г. Рівненська «Просвіта» в контексті історичного розвитку / Галина Борейко // *Вісник Книжкової палати*. — 2008. — № 12. — С. 29–32.

У роботі досліджено передумови виникнення, створення та основні етапи розвитку товариства «Просвіта» в Рівненській області у контексті історичних трансформацій.

42. Соколов А. В. «Интеллигентность — это благоговение перед культурой»: к 70-летию Ю. Н. Стоярова / А. В. Соколов // *Библиотековедение*. — 2008. — № 5. — С. 118–122.

Розширення сфери діяльності бібліотек. Об'єднання та співробітництво

43. Игумнова Н. П. «Евразийское библиотечное пространство»: теоретические аспекты / Н. П. Игумнова // *Библиотековедение*. — 2009. — № 1. — С. 84–89.

Розглянуто актуальні проблеми розвитку між-державного бібліотечного співробітництва на пострадянському просторі. Автор подає характеристику Євразійського бібліотечного простору.

44. Кузнєцова М. Корпоративні умови формування системи краєзнавчих електронних ресурсів бібліотек України / Марина Кузнєцова // Вісник Книжкової палати. — 2008. — №10. — С. 20–23.

Виявлено та проаналізовано основні корпоративні умови формування системи краєзнавчих електронних бібліотечних ресурсів у мережі Інтернет. Обґрунтовано перспективні напрями їхнього розвитку в електронному середовищі публічних бібліотек України.

45. Разумова Э. Г. Корпоративное взаимодействие универсальных научных библиотек в рамках онлайн-ового СБО (к постановке проблемы) / Э. Г. Разумова // Библиотековедение. — 2008. — № 6. — С. 36–40.

Автор аналізує діяльність бібліотечних корпорацій та віртуальних корпорацій як економічних структур. Досліджується досвід роботи Віртуальної довідкової служби Корпорації універсальних наукових бібліотек.

46. Симоненко Т. Проект «відкритого доступу» — портал «Наукова періодика України» / Тетяна Симоненко // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 1. — С. 3–6.

Визначено концептуальні засади створення порталу «Наукова періодика України» як інтеграційної компоненти загальнодержавної системи документальної наукової комунікації.

Бібліотеки країн СНД

47. Тахиров К. М. Создание Азербайджанской национальной библиотеки им. М. Ф. Ахундова и первые годы ее деятельности (1923–1932) / К. М. Тахиров // Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии. — 2008. — № 2. — С. 46–51.

Стаття є історичним екскурсом у часи створення національної бібліотеки Азербайджану та висвітлює головні етапи у формуванні та комплектуванні фонду книгозбірні.

48. Тошев Ш. К. Национальная библиотека республики Таджикистан им. А. Фирдавси — сокровищница культурного наследия / Ш. К. Тошев // Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии. — 2008. — № 2. — С. 52–54.

Подаються основні відомості та розкриваються напрями діяльності національної бібліотеки республіки Таджикистан.

Публічні масові бібліотеки (державні публічні бібліотеки, обласні бібліотеки, державні масові бібліотеки)

49. Свобода А. Бібліотеки інформаційного суспільства: ціннісні орієнтири діяльності / Алла Свобода // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 6. — С. 29–33.

Розглядаються процеси становлення публічних бібліотек як інформаційних центрів.

50. Коломейчук Е. М. Взаимодействие фактора и результатов организации обслуживания пользователей главных региональных библиотек / Е. М. Коломейчук // Научные и технические библиотеки. — 2008. — № 12. — С. 5–14.

Виявлені характерні риси процесів формування структури та переліку послуг в головних регіональних бібліотеках.

Публічні бібліотеки, які підтримуються місцевими органами влади

51. Медведєва В. Бібліотечні установи в інформаційному супроводі діяльності регіональної влади / Валентина Медведєва // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 74–81.

Автором розглядаються зміни в традиційній бібліотечній системі у відповідності з потребами сучасної інформаційної інфраструктури. Питання висвітлюється в контексті розвитку місцевого самоврядування в українському суспільстві.

Бібліотеки АН

52. Не подводя итоги: к 90-летию ГПНТБ СО РАН // Библиотекосведение. — 2008. — № 4. — С. 111–116.

Бібліотеки середніх спеціальних і вищих навчальних закладів

53. Коряковцева Н. А. Библиотека в информационно–образовательной среде современного вуза / Н. А. Коряковцева // Библиотековедение. — 2009. — № 1. — С. 30–34.

Автор визначає місце бібліотеки в інформаційно–освітньому середовищі вищого навчального закладу.

54. Лебедюк О. Бібліотеки ВНЗ як центр довідково–інформаційного обслуговування студентів / Олена Лебедюк // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 11. — С. 15–17.

Автор аналізує трансформаційні ознаки перетворення бібліотек вищих навчальних закладів на сучасні центри довідково–інформаційного забезпечення освіти.

55. Соловова Н. В. Формирование учебного фонда вузовской библиотеки (методические аспекты) / Н. В. Соловова // Библиотековедение. — 2008. — № 6. — С. 30–34.

Автор досліджує проблему методичного забезпечення навчального процесу та формування оптимальної моделі фонду бібліотеки вищого навчального закладу.

Галузеві і спеціальні бібліотеки

56. Евстигнеева Г. А. Формирование фонда научно–технической библиотеки в условиях развития электронных информационных технологий / Г. А. Евстигнеева // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 2. — С. 26–37.

Висвітлюються тенденції розвитку сучасного світового ринку наукових публікацій та їх вплив на формування фондів науково–технічних бібліотек.

57. Рубан А Формування всеукраїнського інформаційного ресурсу з питань галузевого бібліотекознавства / Алла Рубан // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 11. — С. 10–15.

На базі Державної науково–педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського розкриваються теоретичні, методологічні та технологічні засади формування всеукраїнського інформаційного ресурсу з питань галузевого бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства й інформаційної діяльності відповідно до змінюваних інформаційних потреб суспільства.

Бібліотеки зарубіжжя

58. Дем'янюк Л. З історії створення Національної бібліотеки та архіву Ісламської Республіки Іран / Людмила Дем'янюк // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 34–43.

Стаття є історичним екскурсом у часи створення Національної бібліотеки та архіву Ірану, висвітлено головні етапи у формуванні та комплектуванні фонду книгозбірні. Розглянуто сучасні тенденції розвитку бібліотеки.

Цифрові, віртуальні, електронні бібліотеки

59. Афанасьєва К. О. Правові аспекти функціонування електронних бібліотек / К. О. Афанасьєва // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 2. — С. 45–49.

Стаття присвячена проблемам електронних бібліотек. Окрема увага приділяється статусу електронних бібліотек в Україні, комплектуванню фондів, дотриманням прав та виплати винагороди авторам, твори яких заносяться до електронних ресурсів.

60. Желай О. Електронні бібліотеки як складова інформатизації українського суспільства / Оксана Желай // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 152–163.

Досліджено стан та перспективи розвитку електронних бібліотек в Україні як один із показників рівня інформатизації сучасного суспільства.

61. Лосиевский И. Я. Музей книги в научной библиотеке: единый комплекс материальных и виртуальных экспозиций / И. Я. Лосиевский // Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии. — 2008. — № 1. — С. 64–69.

Автор розкриває нетрадиційні форми передачі інформації, а саме — голографічні зображення та електронні версії документів.

62. Пелагеша Н. Європейська цифрова бібліотека: проект створення / Наталя Пелагеша // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 3–8.

Розглянуто етапи побудови Європейської цифрової бібліотеки та обґрунтовано необхідність приєднання до цього проекту України.

63. Соколова О. В. Социальные, правовые и культурные задачи библиотечных интернет-проектов. Технология решений / О. В. Соколова // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 1. — С. 67–75.

Розкриваються проблеми, які виникають при формуванні електронної бібліотеки, та подається технологія їх вирішення з допомогою освітньої інтернет-бібліотеки IQLib.

Взаємини з читачами. Обслуговування

64. Елисіна Ю. Е. Услуги, реализуемые библиотекой в электронной среде / Ю. Е. Елисіна // Библиотековедение. — 2008. — № 4. — С. 42–47.

Автор досліджує нову парадигму бібліотечно-інформаційного обслуговування, яка отримала в бібліотекознавстві назву «Бібліотека 2.0». Перелічено послуги, які надаються користувачам бібліотек в електронному середовищі.

65. Елисіна Ю. Е. Услуги, реализуемые библиотекой в электронной среде / Ю. Е. Елисіна // Библиотековедение. — 2009. — № 1. — С. 39–46.

Стаття висвітлює продовження дослідження нової парадигми бібліотечно-інформаційного обслуговування, яка отримала в бібліотекознавстві назву «Бібліотека 2.0». Розкриває послуги, які надаються користувачам бібліотек в електронному середовищі.

66. Ісаєнко О. О. Технологічна модель інформаційного обслуговування читачів сучасної бібліотеки / О. О. Ісаєнко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 2. — С. 38–44.

Стаття підготовлена за результатами дослідження, яке проводилося 2006–2007 рр. і стосувалось інноваційних технологічних складових інформаційного обслуговування.

67. Чаднова И. В. Обслуживание мультикультурных сообществ — важная составляющая менеджмента библиотеки / И. В. Чаднова // Библиотековедение. — 2008. — № 4. — С. 28–31.

Дана характеристика поняття «бібліотечне обслуговування мультикультурного суспільства» та подані основні напрями діяльності бібліотеки в мультикультурному середовищі.

Довідково–бібліографічна робота та інформаційне обслуговування. Інформаційний сервіс (віртуальна довідка)

68. Дурєєва Т. Застосування інформаційних технологій у бібліотечній сфері / Тетяна Дурєєва // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 1. — С. 23–25.

Розглянуто методологічні питання дослідження технологій інформаційного суспільства в бібліотечно–інформаційній сфері. Обґрунтовуються методологічні підходи до питання впровадження технологій інформаційного суспільства в бібліотечну практику та освіту.

69. Ісаєнко О. Типо–видова структура інформаційного обслуговування сучасної бібліотеки / Олександр Ісаєнко // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 12. — С. 17–19.

подається типо–видова структура інформаційного обслуговування та на основі вивчення системи обслуговування провідних бібліотек України розкривається його зміст та особливості.

70. Капырина А. А. Изучение эффективности справочно–библиографического обслуживания (по итогам исследования в Национальной библиотеке Беларуси) / А. А. Капырина // Библиотековедение. — 2009. — № 1. — С. 34–39.

Викладено результати багатоаспектного аналізу довідково–бібліографічного обслуговування користувачів в Національній бібліотеці Білорусі. Представлено підсумки анкетування, проведеного в межах комплексного вивчення ефективності довідково–бібліографічного обслуговування.

71. Трачук Л. Електронні бібліографічні ресурси віддаленого доступу на сайтах українських бібліотек / Людмила Трачук // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 12. — С. 10–13.

Представлені результати аналізу сайтів провідних українських бібліотек щодо виявлення електронних бібліографічних ресурсів.

72. Слащева Н. А. Современная модель информационно–библиотечного обеспечения науки и образования (на примере библиотек Пущинского научного центра РАН) / Н. А. Слащева, Ю. В. Мохначева, Т. Н. Харыбина // Библиотековедение. — 2008. — № 6. — С. 41–45.

Подано модель Єдиної автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи, яка об'єднує інформаційні ресурси Центральної бібліотеки Пуцинського наукового центру РАН, а також бібліотеки Пуцинського державного університету.

Краєзнавча робота бібліотек

73. Гуч С. Структура документального потоку з історичного краєзнавства (на матеріалі досліджень Поділля та Волині) / Світлана Гуч // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 11. — С. 34–36.

Проаналізовано структуру документального потоку з питань краєзнавства великих історичних регіонів — Волині та Поділля.

Каталогізація. Техніка каталогізації

74. Бахтуріна Т. А. Терминологические проблемы исследования ИФЛА «Функциональные требования к библиографическим записям»: к выходу в свет перевода на русский язык / Т. А. Бахтуріна // Научные и технические библиотеки. — 2008. — №12. — С.51–59.

Подається структура видання «Функциональные требования к библиографическим записям» та короткий словник термінів, що стосуються загальних понять, рівнів записів та видів зв'язків.

75. Жижимов О. Л. Об использовании географических координат при поиске библиографической информации

/ О. Л. Жижимов, Н. А. Мазов // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 1. — С. 54–61.

Розглядаються деякі аспекти пошуку інформації за географічними координатами та способи побудови пошукових запитів.

76. Лавренова О. В. Методы формирования многоязычного нормативного / авторитетного файла географических названий / О. В. Лавренова // Научные и технические библиотеки.— 2009.—№3.—С.22–30.

Автор подає проект тезаурусу географічних назв.

77. Москаленко Т. А. Информационно–поисковый тезаурус Парламентской библиотеки: этапы разработки, ведение, применение и дальнейшие перспективы / Т. А. Москаленко, Н. А. Мякова // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 3. — С. 18–22.

Досліджується структура інформаційно–пошукового тезаурусу Парламентської бібліотеки Росії, яка є аналогічною із структурою тезаурусу Eurovoc.

Електронні каталоги

78. Лобузін К. Ілюстрований електронний каталог «Радянський лубок із фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського» / Катерина Лобузін, Олена Донець // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 1. — С. 16–20.

Публікація присвячена питанням технології створення ілюстрованих електронних каталогів аркушевих образотворчих видань. Розглянуто інструментальні засоби та етапи підготовки електронної колекції.

79. Опарина О. Д. Сравнительный анализ функциональности электронных каталогов университетских библиотек России, Европы и США / О. Д. Опарина // Библиотечноеведение. — 2008. — № 4. — С. 52–58.

Аналізуються пошукові можливості електронних каталогів університетських бібліотек Росії, Європи та Америки.

Класифікація та індексація. ПІМ

80. Сербін О. УДК українською мовою: історичні аспекти створення та аналітичний огляд структури / Олег Сербін // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 10–16.

Досліджено та представлено передумови створення УДК українською мовою 2000 року видання. Проаналізовано дану класифікацію та виявлено її структурні особливості.

Організація, збереження та захист бібліотечних фондів

81. Баранчук Ю. Н. Основания и перспективы создания системы государственного учета книжных памятников / Юлий Николаевич Баранчук // Библиотечноеведение. — 2008. — № 5. — С. 54–61.

Розглядається необхідність обов'язкової державної реєстрації книжкових пам'яток.

82. Черепанова Л. Опыт страхового микрофильмирования в Российской государственной библиотеке / Л. Черепанова // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 5. — С. 24–29.

Висвітлено організацію страхового мікрофільмування, наведено електронні адреси закладів, яким займаються, подано необхідну документацію.

Бібліотечний маркетинг

83. Ступкин В. В. Прогнозирование информационно–потребительской ситуации и качество функционирования систем библиотечно–информационного обеспечения / В. В. Ступкин // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 3. — С. 87–90.

Автор аналізує сучасний спектр інформаційних послуг та їх вплив на користувачів.

84. Сусллова И. М. Социально–этический маркетинг: технология управления информационно–библиотечной деятельностью / И. М. Сусллова // Научные и технические библиотеки. — 2009. — № 3. — С. 75–81.

Висвітлюється роль соціально–етичного маркетингу в управлінні сучасною бібліотекою.

Управління в бібліотеках (менеджмент)

85. Давидова І. Інноваційність в управлінні діяльністю документно–комунікаційних структур / Ірина Давидова // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 1. — С. 28–31.

Досліджуються управлінські інновації в документно–комунікаційних структурах (на прикладі бібліотек).

Підкреслюється необхідність досягнення синергійного ефекту в сфері управління.

86. Давидова І. Організаційні трансформації бібліотечно-інформаційного виробництва / Ірина Давидова // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 11. — С. 26–28.

Розглянуто вектор розгортання організаційних трансформацій бібліотечно-інформаційного виробництва в умовах переходу до нового типу суспільства — інформаційного.

87. Давидова І. Функціональні трансформації бібліотек як умова їхньої інтеграції до інформаційної інфраструктури суспільства / Ірина Давидова // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 12. — С. 14–16.

Автором проаналізовані функціональні трансформації бібліотечно-інформаційних установ на етапі інформатизації суспільства.

Організація фондів спеціальних матеріалів та робота з ними (рукописи, рідкісні книги і т.д.)

88. Міщук С. М. Розвиток історико-книгознавчого опису рукописних книг та стародруків в Україні наприкінці XIX — на початку XX століття / С. М. Міщук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 2. — С. 55–60.

Висвітлено розвиток історико-книгознавчого опису рукописних книг та стародруків в Україні наприкінці XIX — на початку XX століття.

89. Самохіна Н. Російські газетні видання XVIII–XIX ст. у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Наталія Самохіна // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 1. — С. 21–24.

Розглянуто основні аспекти розвитку російської газетної преси XVIII–XIX ст. Подано стислий аналіз деяких газетних видань цього періоду, що зберігаються у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

90. Семенюк А. А. Учебные издания для церковного пения: вопросы нотографического учета / А. А. Семенюк // Библиотековедение. — 2008. — № 4. — С. 60–66.

Подані результати дослідження навчального церковно-співочого репертуару з точки зору обліку нотографічних видань.

91. Солонська Н. Бібліотека Ярослава Мудрого як артефакт збереження та використання документальної пам'яті християнства / Наталія Солонська // Вісник Книжкової палати. — 2008. — № 10. — С. 23–29.

Аналізується питання християнізації Київської Русі насамперед з точки зору християнської книжності та християнської літератури.

92. Чечикова Ю. С. Проекты оцифровки библиотечных и музейных коллекций в Финляндии / Ю. С. Чечикова // Библиотековедение. — 2009. — № 1. — С. 95–100.

Розкривається діяльність країн-членів ЄС із забезпечення доступу до бібліотечних та музейних колекцій, а саме — оцифрування видань, що належать до національного і наукового надбання.

Організація фондів електронних матеріалів: електронна книга, електронний журнал, цифрові носії, електронні ресурси

93. Грибков Д. Н. Электронные информационные ресурсы библиотек: к проблеме интеграции / Д. Н. Грибков // Библиотековедение. — 2008. — № 4. — С. 48–51.

Подается анализ напрямів формування електронних інформаційних ресурсів в бібліотеках.

94. Лопата О. Забезпечення користувачів залів періодичних видань електронними інформаційними ресурсами та документами на носіях CD–ROM / Олена Лопата // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 22. — С. 19–36.

Висвітлено основні напрями забезпечення споживачів електронними інформаційними ресурсами та наведено результати бібліометричного дослідження використання електронних журнальних публікацій читачами залів періодичних видань НБУВ.

Бібліотечні приміщення та обладнання

95. Карін ель Бекрі–Дінуар «Зелена бібліотека» імені Робера де Сорбона — соціокультурний об'єкт майбутнього / Карін ель Бекрі–Дінуар // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 1. — С. 24–27.

Розкрито французький досвід реалізації проекту будівництва нового приміщення університетської бібліотеки. Розглянуто основні показники екобудів-

ництва, екоуправління, комфорту та охорони здоров'я.

Бібліографія. Теорія

96. Новоженова Т. А. Методологический статус синергетики в науке о библиографии / Т. А. Новоженова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 2. — С. 51–55.

Синергетика розглядається як основа синергетичної бібліографічної концепції, що цілісно пояснює феномен бібліографії з моменту її виникнення до складної організації з властивими їй елементами будови, зв'язками з іншими суспільними системами.

Бібліографія. Практичний аспект

97. Мацібора Н. Науково–бібліографічне дослідження психолого–педагогічних часописів ХІХ– початку ХХ ст. з фондів Державної науково–педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Надія Мацібора // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 22. — С. 72–78.

Стаття присвячена науково–бібліографічному дослідженню психолого–педагогічних журналів ХІХ – початку ХХ ст. з фондів Державної науково–педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

98. Моїсеєнко Н. Питання демократичних перетворень у поточних державних бібліографічних покажчиках та електронних ресурсах / Надія Моїсеєнко, Марія Чиж // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — К., 2008. — Вип. 21. — С. 60–73.

Аналізуються ресурси сучасних бібліотек як інформаційна база демократичних перетворень у суспільстві.

Алфавітний покажчик

- Андрійчук М. 16
Афанасьєва К. 59
Баранчук Ю. 81
Бахтурина Т. 33, 74
Бездрабко В. 17
Бейліс Л. І. 39
Борейко Г. 41
Вітушко Н. 19
Ворошилов О. 1
Воскобойнікова–
Гузєва О. 2
Голодрига Є. 3
Горовий В. 4
Гранчак Т. 5
Грибков Д. 93
Гришина С. 21
Гуч С. 73
Давидова І. 85, 86, 87
Дем'янюк Л. 58
Донець О. 78
Дударєва Е. 22
Дурєєва Т. 68
Евстигнєєва Г. 56
Езова С. 34
Елисіна Ю. 64, 65
Еременко Т. 23
Желай О. 60
Жижимов О. 75
Игумнова Н. 43
Іванова Н. 6
Ісаєнко О. 66, 69
Капыріна А. 70
Карін ель Бекрі–Дінуар 95
Коваленко І. 24
Коломейчук Е. 50
Коряковцева Н. 53
Кузнєцова Т. 25
Кузнєцова М. 44
Кумицький С. 7
Кургіна Н. 18
Лавренова О. 76
Лебедюк О. 54
Левин Г. 35
Лобузїна К. 78
Лопата О. 94
Лосієвський І. 61
Мазов Н. 75
Макєєва І. 26, 27
Маркова В. 28
Матвєєв М. 29
Мацібора Н. 97
Медведєва В. 51
Міщук С. 88
Моїсеєнко Н. 98
Москаленко Т. 77
Мохначєва Ю. 72
Мякова Н. 77
Новоженова Т. 96
Олійник О. 33

Опарина О. 79
Остапчук Ю. 36
Отле Поль [17]
Паливода Ю. 13
Паус И. 40
Пелагеша Н. 62
Пішванова В. 30
Порхун О. 9
Разумова Э. 45
Рубан А. 57
Самохіна Н. 89
Свобода А. 49
Семенюк А. 90
Сенченко М. 14
Сербін О. 80
Симоненко Т. 46
Слащева Н. 72
Соколина О. 63
Соколов А. В. 42

Соловова Н. 55
Солонська Н. 91
Столяров Ю. [42]
Стрелкова И. 20
Стрішенець Н. 37,38
Ступкин В. 83
Суслова И. 84
Тахиров К. 47
Тимошенко І. 15
Товт І. 10
Тошев Ш. 48
Трачук Л. 71
Філіпова Л. 31,32
Харыбіна Т. 72
Чаднова И. 67
Черепанова Л. 82
Чечикова Ю. 92
Чиж М. 98
Чуприна Л. 12